

(इंग्रजीमध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचा मराठी अनुवाद)

पल्लव ग्रॅनार्ईट्स इंडस्ट्रीज इंडिया (प्रायवेट) लिमिटेड.

विरुद्ध

आंध्र प्रदेश सरकार आणि इतर

मार्च 17,1997

[न्यायमूर्ती के. रामास्वामी आणि जी. टी. नानावटी]

खाण भाडेपट्टी-खासगी मालकाच्या जमिनीवरून खाणींच्या उत्खननाच्या अधिकाराचे अनुदान जमीन मालकाची संमती आवश्यक आहे-खाजगी मालकाच्या जमिनीवरून खाणींचे उत्खनन करण्याचा अधिकार करारावर आधारित आहे: जोपर्यंत भाडेकरू आपली संमती देत नाही तोपर्यंत कोणत्याही भाडेकरूला त्याच्या जमिनीवर प्रवेश करण्याचा आणि खाणकाम सुरू ठेवण्याचा अधिकार नाही-पृष्ठभागाखालील खाणींचे उत्खनन करण्यासाठी खाण भाडेपट्टी देण्याचा अधिकार जमीन मालकांच्या कराराच्या अधीन आहे-म्हणून, खाण भाडेपट्टीच्या कामात कोणताही अडथळा येणार नाही याची खात्री करण्यासाठी आणि खाणींच्या उत्खननाच्या शांततापूर्ण परिचालनासाठी , जमीन मालकाच्या संमतीवर आग्रह आवश्यक आहे-खाण आणि खनिजे.

दिवाणी अपील न्यायाधिकारक्षेत्र:

विशेष अनुमती याचिका (दिवाणी) क्र. 3146-47- 1997

आंध्र प्रदेश उच्च न्यायालयाच्या रिट याचिका क्रमांक 19865 -1996 आणि

1191-1996 मधील दिनांक 11.11.1996 च्या न्यायनिर्णय व आदेशाविरोधात

याचिकाकर्त्यासाठी सोली जे. सोराबजी, के. रामकृष्ण रेड्डी आणि के. के. मणी.

प्रतिवादींसाठी डी. डी. ठाकूर, जी. रामकृष्ण प्रसाद, व्ही. एस. रेड्डी आणि एस. यू. के. सागर.

या विशेष रजा याचिका आंध्र प्रदेश उच्च न्यायालयाच्या विभागीय खंडपीठाच्या निर्णयातून उद्भवतात, जे रिट अपील क्र. 1196/96 आणि रिट याचिका क्र. 19865/96 मध्ये 11.11.1996 वर केले गेले आहे. याचिकाकर्त्याने त्याच्या मालकांकडून जमिनीच्या भाडेपट्ट्यासाठी अर्ज केला होता, प्रतिवादींनी 22 ऑगस्ट 1991 रोजी आंध्र प्रदेशातील प्रकाशम जिल्ह्यातील चिमकुर्ती मनाल येथील आर. आय. पुरम एच. ए. गावातील एस. नं. 105/1,2,3 एकर जमिनीवर काळा ग्रॅनाइट मिळविण्यासाठी 15 वर्षांच्या कालावधीसाठी अर्ज केला होता. संचालकांनी पुढील कार्यवाही प्रलंबित ठेवून 11 ऑगस्ट 1994 रोजी सहा महिन्यांसाठी खाण भाडेपट्टी मंजूर केली. त्यामुळे नाराज होऊन, प्रतिवादी-मालकाने त्यांच्या संमतीशिवाय भाडेपट्टीच्या अनुदानाला आव्हान देणारी रिट याचिका क्र. 15615/94 दाखल केली. केवळ प्रतिवादी-मालकांच्या संमतीनेच भाडेपट्टी दिली जाऊ शकते या निर्देशासह 7.10.1994 वर रिट याचिकेचा निपटारा करण्यात आला. तथापि, त्यांची संमती न घेता, भाडेपट्टी 5 जानेवारी 1995 रोजी 15

वर्षासाठी अंमलात आणली गेली. 5 जानेवारी 1996 रोजी प्रतिवादी-जमीनदारांनी नोटीस बजावली होती, ज्यात याचिकाकर्त्याला प्रारंभिक भाडेपट्टीची मुदत संपल्यानंतर 7 जुलै 1996 पर्यंत जमीन सुपूर्द करण्याची विनंती केली होती. त्यानंतर नोटीस इत्यादींची देवाणघेवाण झाली आणि याचिकाकर्त्याने रिट याचिका दाखल केली आणि सी. उच्च न्यायालयाने अधिकाऱ्यांना उद्योग आणि खाण विभागाने दिलेल्या भाडेपट्टीच्या संदर्भात भाडेपट्टीचा कालावधी वाढवण्याचे निर्देश दिले. रिट याचिका. क्र. 13147/96 चा निपटारा उद्योगांना आठ आठवड्यांच्या आत त्यांना लागू असलेल्या नियमांनुसार अर्जाची विल्हेवाट लावण्याच्या निर्देशासह करण्यात आला. रिट याचिका फेटाळण्याचा आदेश 10 जुलै 1996 रोजी मंजूर करण्यात आला. संचालकांनी 28 ऑगस्ट 1996 रोजी पुन्हा खाण भाडेपट्टी दिली. रिट याचिका क्र. 13147/96 न्यायनिवाड्याच्या आधारावर फेटाळण्यात आली. जमीनदाराच्या संमतीचा संदर्भ न देता खाण भाडेपट्टी देण्यासाठी याचिकाकर्त्याने दाखल केलेली लेखी याचिका क्र. 19865/96 19.9.1996 वर फेटाळण्यात आली. रिट याचिका क्र. 13147/96 मधील दिनांकित 23.8.1996 आदेशाच्या विरोधात याचिकाकर्त्याने रिट अपील क्र. 1191/96 दाखल केले होते. म्हणून दोन्ही याचिका द्वी सदस्थीय खंडपीठाने फेटाळल्या . त्यामुळे ही विशेष अनुमति याचिका उद्भवली आहे.

ज्येष्ठ वकील सोली जे. सोराबजी यांनी आमच्यासमोर मांडलेला प्राथमिक युक्तिवाद असा आहे की, उच्च न्यायालयाचा पूर्वीचा एक निकाल होता, ज्यामध्ये असे म्हटले गेले होते की खाण भाडेपट्टी मंजूर करण्यापूर्वी

जमीनदारांची संमती घेण्याची गरज नाही आणि त्यामुळे प्रचलित प्रथेच्या आधारावर विभागीय खंडपीठाने जारी केलेले निर्देश कायद्याने योग्य नाहीत.

आम्हाला वादात कोणतेही बळ सापडत नाही. खाजगी मालकाच्या जमिनीवरून खाणी खोदण्याचा अधिकार करारावर आधारित आहे; जोपर्यंत भाडेकरू जी त्याची संमती देत नाही, तोपर्यंत कोणत्याही भाडेकरूला त्याच्या जमिनीवर प्रवेश करण्याचा आणि खाणकाम सुरू ठेवण्याचा अधिकार नाही. जमिनीच्या पृष्ठभागाखाली खाणींचे उत्खनन करण्यासाठी खाण भाडेपट्टी देण्याचा अधिकार जमीन मालकांच्या कराराच्या अधीन आहे. त्यापुढे, खाण भाडेपट्टीच्या कामात कोणताही अडथळा येणार नाही याची खात्री करण्यासाठी आणि खाणींच्या उत्खननाच्या शांततापूर्ण कार्यासाठी, जमीनदाराच्या संमतीवर आग्रह धरणे म्हणजे पल्लव ग्रॅनाइट्स इंडस्ट्रीज इंडिया लिमिटेड (पी) वि. आंध्र प्रदेश शासन 1175 आवश्यक आहे. त्यामुळे, उच्च न्यायालयाने घेतलेल्या दृष्टिकोनात आम्हाला हस्तक्षेप करण्याइतपत कोणताही बेकायदेशीरपणा आढळत नाही. त्यानुसार विशेष अनुमती याचिका फेटाळल्या जातात.

याचिका फेटाळल्या.

अस्वीकरण

या न्याय निर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकार असल्यास त्याच्या तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकर्ता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापरा करिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.